

MANJ STRAŠNA NOČ JE V ČRNE ZEMLJE KRILI,
KOT SO POD SVETLIM SONCEM SUŽNI DNOVI!

PREŠEREN

NACISTIČNI
ZAVOJEVALEC
JE ŠTIRI LETA
BREZSRČNO
ODGANJAL
Z RODNE
DOMAČE GRUDE
ŽENE, DEKLETA,
BOLNE STARKE...

V PREGNANSTVO
Z MALO IMETJA
NEZNANO KAM...

TUDI Z ODGONI ŽIVINE...

... Z ROPANJEM VOZ, GRABELJ, KÔS, VSEGA, KAR JE SLUŽILO GORENJSKEMU
KMETU...

... IN S POŽIGI SO NACISTI ÜREŠNIČEVALI SVOJ ZLOČINSKI NAČRT »DEUTSCH
FÜR IMMER«

TODA: OROPANO IN IZ STOTERIH RAN KRVAVEČE GORENJSKO LJUDSTVO JE NA SVOJI ZEMLJI KLJUBOVALO POGINU KAKOR OKLEŠČEN VIHARNIK — RAZJARJENO BITJE Z GROZEČIMI ROKAMI

Iz krvavečega srca trpečega ljudstva je takrat planila živa beseda, v davnini
izgovorjena, iz roda v rod valujoča, tisočkrat na smrt sojena, a nikdar strta
— prekaljena in v trpljenju prerojena je z živo vero v slovenskega človeka
nepravdi napovedala boj

MLADENČI! ZDAJ SE PIJE
ZDRAVLJICA VAŠA, VI NAŠ UP;
LJUBEZNI DOMAČIJE
NOBEN NAJ VAM NE VSMRTI STRUP,
KER ZDAJ VAS
KAKOR NAS
JO SRČNO BRANIT' KLIČE ČAS!

Dr. France Prešeren (1800—1849): Zdravljica

NE BO NAS VEČ TUJČIN TEPTAL,

NE TLAČIL NAS KRVAVO;

NAŠ ROD BO TU GOSPODOVAL,

NAŠ JEZIK, NAŠE PRAVO!

Simon Gregorčič (1844 — 1906) : Naš narodni dom

MI VSTAJAMO . . .

MI NOČEMO UMRETI,

MI HOČEMO ŽIVETI!

IZ SVOJIH VSTAJAMO MOČI.

— — — — —

MI VSTAJAMO GOTOVO,

V ŽIVLJENJE SVETLO, NOVO!

Anton Aškerc (1856 — 1912): Mi vstajamo

CENA 2 LIRI - 30 PFENIGOV

PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

ORGAN CENTRALNEGA ODBORA KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

SEPTEMBER 1941.

štev. 3.

NEZNANI:

POJTE ZA MENOJ!

Veš poet svoj dolg?
Nimaš več besed?
Kaj zagrinjaš se v molk?
Vrzi pesem v svet,
pesem za današnjo rabo,
vsi jo bomo povzeli za tabo!

Vem, o vem svoj dolg,
v prsih, tu me žge;
naj se mi grlo odpre,
bom zavijal ko volk —
na vseh štirih bom stal vrh planine,
pesem svojo vil med pečine.

Vrh Možaklje bom stal,
pesem svojo rjul,
Blegaš jo bo čul,
Krim odmev bo dal;
v vse vetrove jo bom tresel,
eden jo bo na Pohorje nesel.

Pojte za menojo,
silen ženimo hrup,
boga gmajna, le vkup,
le vkup, le vkup, ohoj —
vse noči tulimo, tulimo,
da se pretulimo skozi to zimo.

Še bo kdaj pomlad,
še bo napočil zor,
takrat volčji zbor
pojde lovce klat;
plavaj čez Savo, plani čez Dravo —
zob za zob in glavo za glavo!

V partizane!

NEZNANI: Oton Župančič (1878—1949). V PARTIZANE! je naslov članka; napisal ga je Edvard Kardelj

GORENJSKI UPORNIK-PARTIZAN JE VSTAL!

STAL JE NA MOŽAKLJI, NA KAMNIŠKIH PLANINAH, POKLJUKI, KARAVANKAH,
V ŠKOFJELOŠKIH HRIBIH, NA JELOVICI...

UDARILA JE JEKLENA PEST GORENJSKEGA PARTIZANA!

HEJ MAŠINCA, ZAGODI,

NAJ ODMEVA POVSODI

NAŠ POZDRAV IZ SVOBODNIH GOZDOV!

Matej Bor : Hej brigade

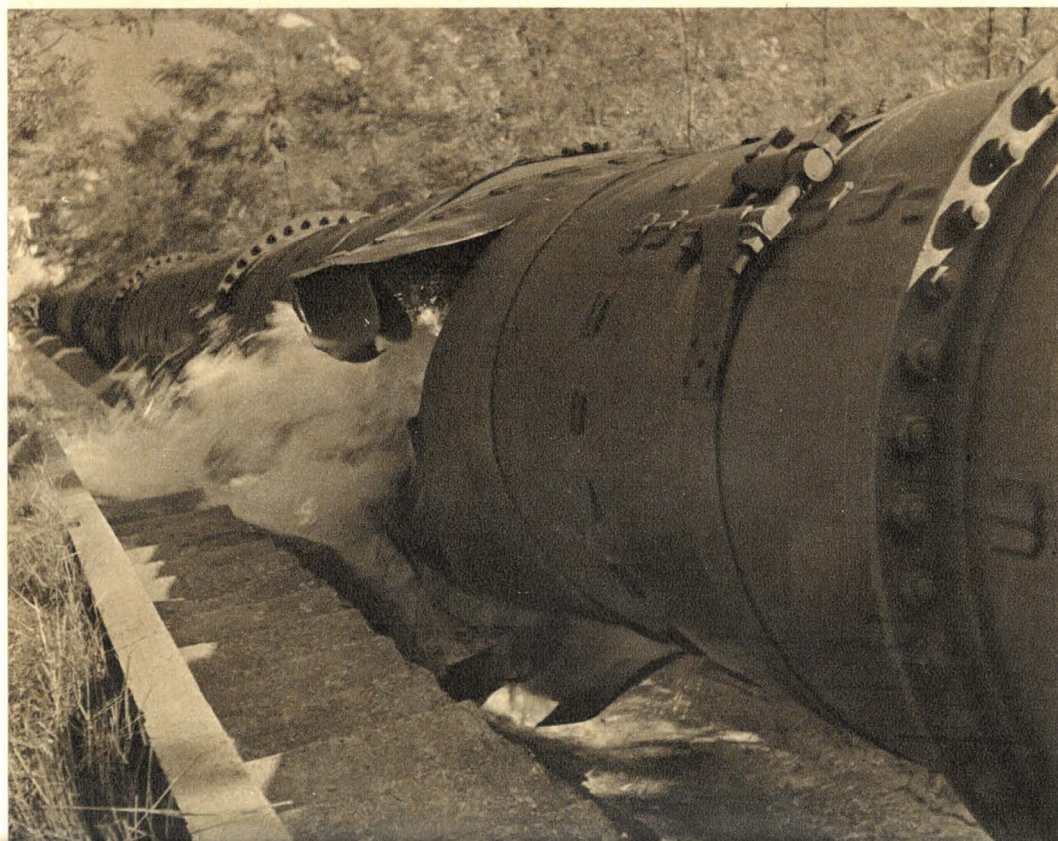
PREŠERNOVA ZDRAVLJICA ZDAJ SE PIJE, PIJE SE — ZARES!

SMRTI — SMRT!

DELO PRVIH UPORNIKOV
JESENIŠKIH DELAVCEV
V POZNEM POLETJU LETA 1941:

PRI BLEJSKI DOBRAVI PORUŠENI
ELEKTRIČNI DALJNOVOD
JESENIŠKE ŽELEZARNE;

MINIRANI TLAČNI CEVOVOD
ELEKTRARNE V ZASIPU
PRI BLEDU (5. AVG. 1941)

UPORNIKI IZ SELŠKE DOLINE SO ZAŽGALI CESTNI MOST NA PRAPROTNEM
(NOVEMBRA 1941)

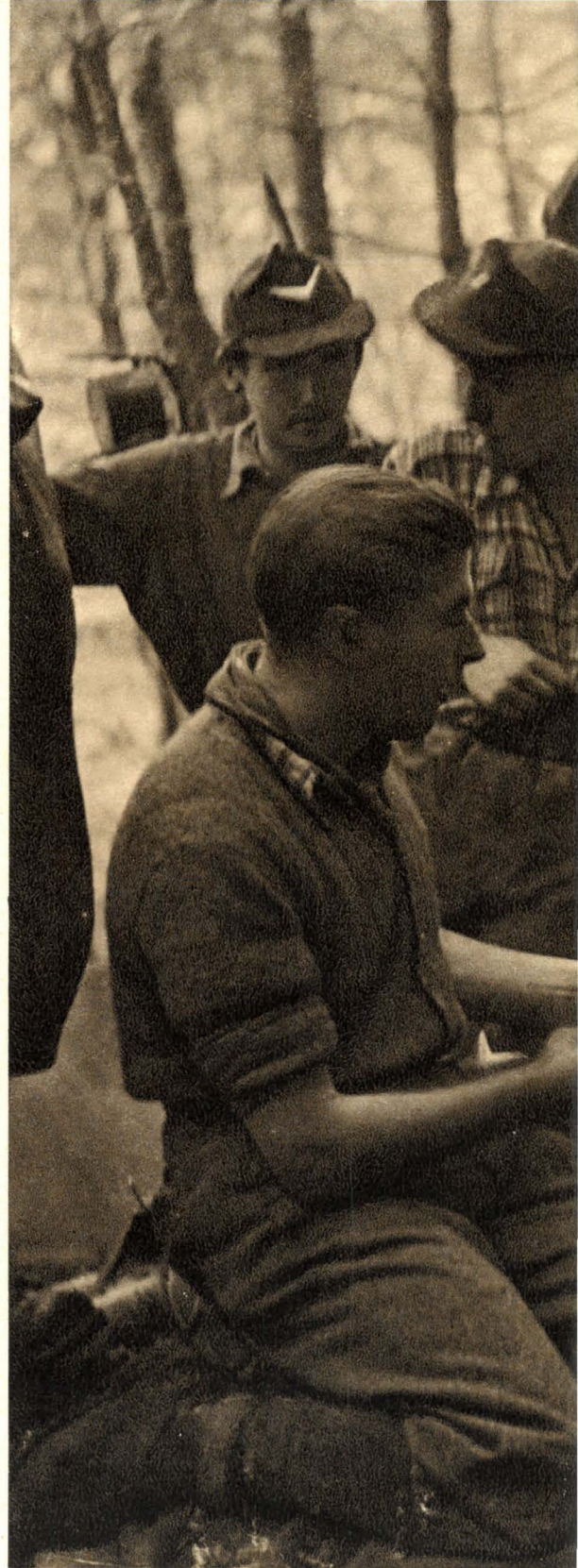

POD MLADIM VRHOM PRI ROVTAH DNE 12. DECEMBRA 1941.
BORCI CANKARJEVEGA BATALJONA SO UNIČILI NEMŠKO POLICIJSKO BORBENO PATRULJO

DRAŽGOŠE — POZORIŠČE JUNAŠKIH BOJEV GORENJSKIH PARTIZANOV
JANUARJA 1942

NACISTIČNI KRVNIKI GORENJSKE SO PRIŠLI Z BLEDA
NA OGLED PORUŠENEGA ŽELEZNIŠKEGA MOSTA
V MOSTAH PRI ŽIROVNICI V JUNIJU 1942

GORENJSKI FANTJE S PARTIZANSKIMI POKRIVALI, TRIGLAVKAMI, PRI PRIPRAVI
DETONATORJA ZA MINIRANJE ŽELEZNIŠKE PROGE PRI BOHINJSKI BELI (PROGE
PROTI TRSTU)

LOKOMOTIVA V SAVI PRI PODNARTU — SMRT OKUPATORJU TUDI NA ŽELEZNIŠKI
PROGI JESENICE-LJUBLJANA!

TUDI NA CESTAH — OKUPATORJU SMRT! (BISTRICA PRI PODBREZJAH)

VSEPOVSOD: OKUPATORJU SMRT! (TOVARNA VERIG V LESCAH)

VOJNA — SUROVI ČAS...

PO »JAGODE« GREDO NAŠI NAJMLAJŠI, NAJMANJ SUMLJIVI, S SEBOJ PA NOSIJO
POŠTO IN ŠE KAJ ZA PARTIZANE.

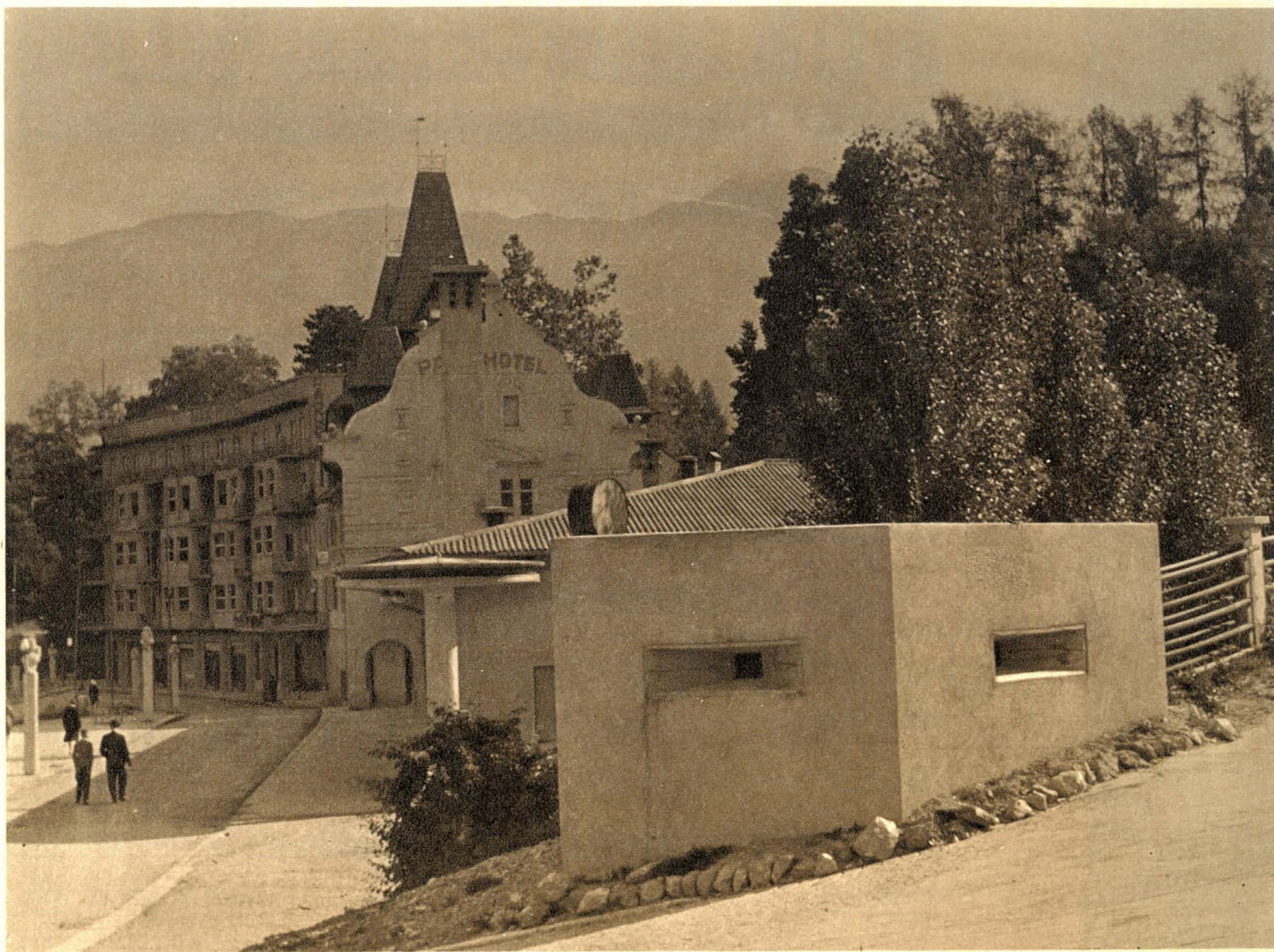
TUDI TAKO JE DOLINA POMAGALA. TUDI TAKA JE BILA ENA IZMED MNOGIH
OBLIK POMOČI DOLINE V OSVOBODILNEM BOJU. POMAGALI SO TUDI NAJMLAJŠI

OGNJIŠČE
V PARTIZANSKI BOLNICI
NA MOŽAKLJI

NA GORENJSKEM SO SE POJAVILI BUNKERJI. PARTIZANI SO PRISILILI ZAVOJEVALCA, DA JE VEDNO BOLJ OGROŽENA MESTA PRI MOSTOVIH, PREDORIH, POSTAJAH, PRI POSTOJANKAH OROŽNIŠTVA, GESTAPOVCEV, VOJAŠTVA IN POLICIJE UTRDIL. NA SLIKI: BUNKER PRI ŽELEZNIŠKEM PREDORU PRI RADOVLJICI

TUDI NACISTIČNI POGLAVARJI SO SE NA BLEDU OGRADILI Z BUNKERJI!...

»DEŽELA KRANJSKA NI MA LEPŠEGA KRAJA«, KAKOR JE O BLEDU ZAPEL PREŠEREN, JE BIL KOT VELDES SEDEŽ CIVILNE IN GESTAPOVSKE UPRAVE ZASEDENEGA OZEMLJA GORENJSKE IN KOROŠKE. V POSLOPJU ZA BETONSKIM BUNKERJEM SO NACISTI SPOČENJALI VSE GROZOTE NAD GORENJSKIMI LJUDMI. KOT VELDES JE BLED POMENIL GROZO IN NEIZMerno PONIŽANJE GORENJSKEGA LJUDSTVA — KOT BLED, PREŠERNOV BLED, PA MU JE NETIL ŠE BOLJ ČRTOMIROVO VERO:

*Tja bomo našli pot, kjer nje sinovi
si prosti vol'jo vero in postave*

Bekanntmachung

Ab 2. 7. 1942 wird bis auf weiteres folgendes angeordnet:

1. Von 20 Uhr abends bis 6 Uhr morgens ist jeder Aufenthalt im Freien verboten. Ausgenommen davon sind Angehörige der Wehrmacht, der Polizei und alle sonstigen Einsatzkräfte, soweit sie uniformiert sind.

Wer gegen dieses Verbot verstösst, wird ohne Anruf erschossen.

2. Jeder Fahrradverkehr ist verboten.

3. Die Benutzung von Personenkraftfahrzeugen und von Motorrädern ist für Slowenen verboten. Ausnahmen bestimmt der zuständige Landrat.

4. Sämtliche Jagdwaffen sind sofort beim zuständigen Gendarmerieposten abzuliefern.

5. Alle Gasthäuser und Hotels sind sofort zu schliessen. Ausnahmen bestimmt der Landrat. Für Slowenen ist jeder Gaststättenbesuch verboten.

Gegen Verstösse wird mit den schärfsten polizeilichen Massnahmen vorgegangen.

Der Höhere~~st~~ - und Polize
gez. RÖ
~~st~~ - Gruppenführer und

Objava

Od 2. julija 1942 dalje do nadaljnega se odreja sledeče:

1. Od 20. ure zvečer do 6. ure zjutraj je vsako bivanje na prostem prepovedano. Izvzeti so: vojaštvo, policija, in vse pomožne moči, v kolikor so uniformirane.

Kdor se proti tej prepovedi pregreši, bo brez poziva ustreljen.

2. Vsak promet s kolesi (bicikli) je prepovedan.

3. Uporaba osebnih avtomobilov in motornih koles je za Slovence prepovedana. Izjeme določa pristojni Landrat.

4. Vse lovsko orožje se mora takoj na pristojni žandarmerijski postaji oddati.

5. Vse gostilne in hoteli se morajo takoj zapreti; izjeme določa Landrat. Slovcem je vsak poset gostiln prepovedan.

Proti prestopkom se bo po najstrožjih policijskih pravilih postopalo.

Führer im Wehrkreis XVIII

Gener

Generalleutnant der Polizei

NE SMRTNE OBSODBE, NOBENE PREPOVEDI, GROŽNJE IN NAKANE OSVAJALCEV
NISO OMAJALE GORENJSKEGA ČLOVEKA. VEDNO VEČJE IN MOČNEJŠE PARTI-
ZANSKE VRSTE SO SE BORILE Z ZAPLENJENIM SOVRAŽNIKOVIM OROŽJEM PROTI
NJEMU IN NJGOVIM POMAGAČEM

V BORBI ZA OBLAST ZASEDENE, A NIKDAR POKORNE GORENJSKE ZEMLJE, JE SOVRAŽNIK S TANKI IN S TEŽKIM OROŽJEM ZAČEL VDIRATI NA PARTIZANSKO OZEMLJE

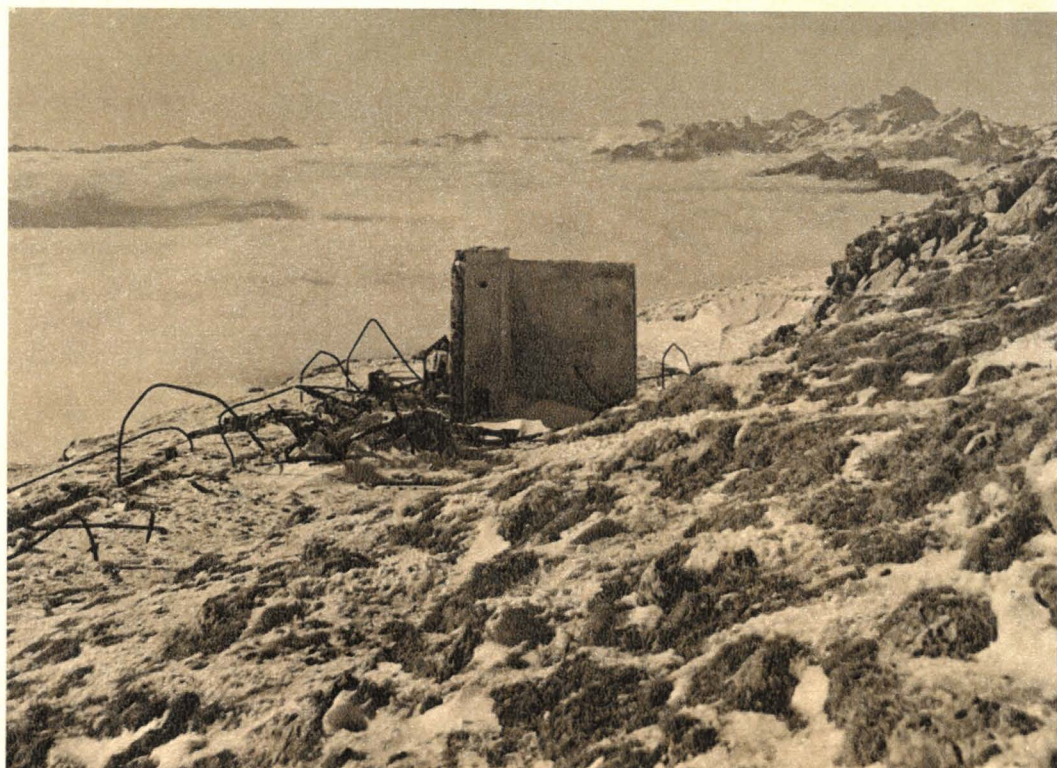
HAJKA V ŠKOFJELOŠKE HRIBE

DO ZOB OBOROŽENI ESESOVCI,
POLICIJA, GORSKI LOVCI IN
OROŽNIKI SO POGOSTOKRAT
ZASLEDOVALI PARTIZANSKE
BORCE PRAV DO NAJVIŠJIH
GORSKIH VRHOV.

NA SLIKI DESNO:

V FEBRUARSKI HAJKI 1942
POŽGANA PREŠERNOVA KOČA
VRH STOLA V KARAVANKAH
S TRIGLAVOM V OZADJU

IN NA JELOVICO POLETI 1942

PARTIZANSKI
'POZDRAV'
S POKLJUKE

27 NEMŠKIH VOJAKOV
POBITIH
NA ČRNEM VRHU
NAD ŠKOFJO LOKO
26. JUNIJA 1942

POKOPALIŠČE
NEMŠKIH VOJAKOV
V KRANJU
V ČASU OKUPACIJE

TAKO SO ODGOVARJALI SVOBODNI GORENJSKI GOZDOVI!

TOPNIČARJI PREŠERNOVE BRIGADE GREDO V NAPAD

ZADNJA ČAST MLADEMU PARTIZANU